

17. 02. 2023

WPLYNEŁO DNIA

Lp. 10304.2023

10304.2023

PROJEKT NR

36/2023

**Uchwała Nr /2023
Rady Miejskiej w Przemyślu
z dnia stycznia 2023 r.**

w sprawie wygaśnięcia mandatu radnego

Biuro Rady Miejskiej
i Współpracy z Zarządami Osiedli
Wpł. dnia 20. 02. 2023
L.dz.

Działając na podstawie art. 383 § 1 pkt.2 w zw. z art. 10 § 1 pkt 3 lit.a ustawy z dnia 20 czerwca 2022 r. - Kodeks wyborczy (Dz.U.2022.1277 t.j.) - Rada Miejska w Przemyślu uchwała, co następuje:

§ 1

Stwierdza się wygaśnięcie mandatu radnego Wojciecha Błachowicza wybranego w wielomandatowym okręgu wyborczym nr 4 w Przemyślu z listy nr 4 - Komitet Wyborczy KKW PLATFORMA.NOWOCZESNA KOALICJA OBYWATELSKA, z powodu nieposiadania prawa wybieralności w dniu wyborów

§2

Zobowiązuje się Przewodniczącego Rady Miejskiej w Przemyślu do niezwłocznego przesłania niniejszej uchwały Wojewodzie Podkarpackiemu, Komisarzowi Wyborczemu w Przemyślu oraz doręczenia jej radnemu,

§3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Grzegorz Stępa
Sergij Kuciel
Maciej Mennison
Janusz Lapotocki
Henka Mennison
ABemulka

Uzasadnienie.

Pan Wojciech Błachowicz w dniu wyborów do Rady Miejskiej w Przemyślu w 2018 roku nie spełniał i nie spełnia podstawowego warunku uzyskania i sprawowania mandatu radnego w postaci stałego zamieszkania w gminie miejskiej Przemyśl. Świadczą o tym następujące fakty:

- prowadzi działalność gospodarczą w gminie ościennej pod adresem [REDAKTOWANE]
- najbliższa rodzina zamieszkuje pod adresem [REDAKTOWANE]
- wg. uzyskanych informacji, adresem do wszelkiej korespondencji dla p. Wojciecha Błachowicz jest adres [REDAKTOWANE]
- stosowne zgłoszenia do ubezpieczenia społecznego zawierają adres [REDAKTOWANE]
- w karcie pacjenta ze szpitala wojewódzkiego im. Ojca Pio w Przemyślu zainteresowany wskazał miejsce zamieszkania pod adresem [REDAKTOWANE]
- z miejscem stałego pobytu [REDAKTOWANE] związane są też opłaty komunalne ponoszone na rzecz dostawcy usług,
- anonimowe rozpytania najbliższych sąsiadów i znajomych Pana Wojciecha Błachowicza (ze względu na stosunki sąsiedzkie i towarzyskie nie życzą sobie ujawnienia ich danych osobowych), potwierdzają stały pobyt zainteresowanego pod adresem [REDAKTOWANE] w chwili wyborów,

W sprawie, Rada Miejska w Przemyślu przeprowadziła prawem przewidziane postępowanie wyjaśniające z wysłuchaniem zainteresowanego włącznie.

Na posiedzeniu Komisji Skarg Wniosków i Petycji w dniu 12 grudnia 2019 r., zainteresowany oświadczył że oprócz złożonego oświadczenia o zameldowaniu i dowodu rejestracyjnego samochodu, którego współwłaścicielem jest jego żona zamieszkała [REDAKTOWANE] nie dysponuje innymi dokumentami i dowodami na potwierdzenie jego stałego zamieszkania (na dzień wyborów) w mieście Przemyślu.

Pan Wojciech Błachowicz jako koronny argument uczestniczenia w wyborach do Rady Miejskiej w Przemyślu w 2018 roku i uzyskanie mandatu uważa zameldowanie w mieście Przemyślu. Fakt zameldowania czyli administracyjnego poświadczenia miejsca pobytu daje tylko czynne prawo wyborcze. Bierne prawo wyborcze, zgodnie z wolą ustawodawcy, przysługuje tylko osobie stale zamieszkującej, a tego wymogu zainteresowany w dniu wyborów nie spełniał.

Zgodnie z treścią z art. 5 pkt. 9 Kodeksu wyborczego przez pojęcie stałe zamieszkanie należy rozumieć zamieszkanie w określonej miejscowości pod oznaczonym adresem z zamiarem stałego pobytu. Stałe zamieszkanie jest sprawą faktów i okoliczności świadczących, że w miejscu pobytu koncentrują się ważne interesy życiowe, majątkowe i inne danej osoby.

Pojęcie adresu zameldowania jest odmienne od miejsca zamieszkania. Miejsce zamieszkania to określenie obowiązujące w prawie cywilnym, natomiast zameldowanie stanowi kategorię prawa administracyjnego. Odmienność pojęć miejsca zamieszkania oraz miejsca zameldowania wiąże się z celami, których realizacji służą. Miejsce zamieszkania wpływa na zakres praw jednostki w sferze prawa publicznego. Zamieszkiwanie przez osobę fizyczną na terenie danej jednostki samorządu terytorialnego wpływa na zakres jej praw i obowiązków.

Wykładnia przepisów ustawy o samorządzie gminnym, stanowi że „miejsce zamieszkania” musi być wykładane systemowo.

Sądy administracyjne stwierdziły, że termin ten należy rozumieć przez pryzmat przepisów prawa cywilnego. Definicja miejsca zamieszkania została zawarta w art. 25 Kodeksu

cywilnego. Zgodnie z nią miejscem zamieszkania osoby fizycznej jest miejscowość, w której osoba ta przebywa z zamiarem stałego pobytu.

Taka konstrukcja wypracowana przez judykaturę jest obecnie powszechnie akceptowana. Wojewódzki Sąd Administracyjny w Łodzi w wyroku z 18.4.2011 r. uznał, iż miejsce zameldowania, będące kategorią prawa administracyjnego nie przesądza o miejscu zamieszkania.

Zameldowanie nie oznacza tego samego co miejsce stałego pobytu. Miejsce stałego pobytu świadczy o tym, że w danej miejscowości w danym czasie znajduje się centrum życiowe danej osoby, a więc występują okoliczności pozwalające przeciętnemu obserwatorowi na wyciągnięcie wniosku, że określona miejscowość jest głównym ośrodkiem działalności danej osoby, w której aktualnie koncentruje się jej obecność. Natomiast miejsce zameldowania jest pojęciem administracyjnym i ma związek z ewidencją ludności. Zameldowanie czynnością administracyjnoprawną, która potwierdza stan faktyczny związany z rzeczywistym przebywaniem osoby fizycznej w określonym miejscu. W wyroku WSA w Poznaniu z 3.11.2011 r., sygn. akt II SA/Po 543/10, *Legalis*, sąd stwierdził: „*Ustalenie, że osoba nie figuruje w ewidencji ludności Urzędu Miasta oraz aktualnej ewidencji Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji nie świadczy jeszcze o tym, że osoba ta nie zamieszkuje w chwili wydawania decyzji w danym miejscu. Prowadzone rejestry odzwierciedlają fakt zameldowania stałego i czasowego, które nie zawsze odpowiada faktycznemu miejscu zamieszkania (art. 25 k.c.)*”.

Pojęcie „pobyt stały” w rozumieniu przepisów ustawy oraz pojęcie „miejsce zamieszkania”, o którym mowa w art. 25, nie są zatem tożsame. Pierwsze z nich odnosi się do konkretnego adresu, np. dom lub lokal, drugie zaś jedynie do miejscowości (por. wyr. NSA z 12.6.2003 r., sygn. akt V SA 529/02, *Legalis*). W związku z tym można uznać osobę za zamieszkałą w rozumieniu art. 25 KC w miejscu niebędącym miejscem jej stałego zameldowania tylko wtedy, gdy jest w stanie przekonująco wyjaśnić przyczyny rozbieżności pomiędzy stałym zameldowaniem a faktycznym stałym pobytom w innym miejscu - wyr. WSA w Opolu z 19.7.2012 r., sygn. akt I SA/Op 183/12, *Legalis*: „*Zameldowanie, będące kategorią prawa administracyjnego, chociaż nie przesądza o miejscu zamieszkania w rozumieniu prawa cywilnego, niejednokrotnie stanowić będzie cenną wskazówkę przy ocenie istnienia przesłanek określonych w art. 25 k.c.*”

Tu należy też przywołać art. 11§ 1 pkt.5 ustawy z dnia 20 czerwca 2022 r. - Kodeks wyborczy (Dz.U.2022.1277 t.j.), który odnosi się do osób wybieranych a stosowne orzecznictwo sądów administracyjnych jednoznacznie stanowi - II SA/Wa 3316/21 - Wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie LEX nr 3371578 - wyrok z dnia 25 kwietnia 2022 r.

O miejscu zamieszkania dla określenia praw wyborczych decydują zatem dwie przesłanki faktyczne, które muszą wystąpić łącznie: przebywanie w znaczeniu fizycznym w określonej miejscowości pod oznaczonym adresem oraz zamiar stałego pobytu w tym miejscu. Na stałość pobytu w danej miejscowości wskazuje skupienie w niej życiowej aktywności, związanej z pracą czy rodziną, jednakże zamiar stałego pobytu ma charakter subiektywny, w związku z czym jego ustalenie może powodować trudności. Z tego powodu dla oceny miejsca stałego pobytu nie należy kierować się wyłącznie oświadczeniami osoby zainteresowanej. Konieczne jest też uwzględnienie okoliczności zewnętrznych mogących świadczyć o tym, że dana osoba rzeczywiście zamierza stale przebywać w tej miejscowości. (por. wyrok NSA z dnia 9 kwietnia 2013 r., II OSK 479/13, LEX nr 1337428, A. Kisielewicz (w:) Kodeks wyborczy. Komentarz, LEX 2014). Czy też: II OSK 3922/19, Miejsca zamieszkania w kontekście wygaśnięcia mandatu radnego - Wyrok Naczeinego Sądu Administracyjnego LEX nr 3059075 - wyrok z dnia 25 lutego 2020 r.

Rada Gminy oceniając przesłankę decydującą o danym miejscu zamieszkania, tj.: zamiar przebywania miała na uwadze, że składnik mentalny - animus - nie może być oceniany tylko i wyłącznie na podstawie deklaracji słownej lub zapewnień radnego. Aby zamiar

przebywania był wiarygodny musi jeszcze wyrażać się w postaci konkretnych sprawdzalnych zachowań - które będą jego potwierdzeniem. Nie wystarczy, więc w tej mierze jedynie złożenie oświadczenia, czy zapewnienia przez zainteresowaną osobę o tym zamiarze. Muszą temu oświadczeniu jeszcze towarzyszyć codzienne czynności faktyczne i prawne, które będą jego wyrazem.

Jak i : III SA/ł.d 604/17, Ustalenie miejsca stałego pobytu na potrzeby określenia praw wyborczych w wyborach samorządowych - Wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Łodzi LEX nr 2444322 - wyrok z dnia 11 stycznia 2018 r.

1. O miejscu zamieszkania dla określenia praw wyborczych decydują zatem dwie przesłanki faktyczne, które muszą wystąpić łącznie: przebywanie w znaczeniu fizycznym w określonej miejscowości pod oznaczonym adresem oraz zamiar stałego pobytu w tym miejscu. Na stałość pobytu w danej miejscowości wskazuje skupienie w niej życiowej aktywności, związanej z pracą czy rodziną, jednakże zamiar stałego pobytu ma charakter subiektywny, w związku z czym jego ustalenie może powodować trudności. Z tego powodu dla oceny miejsca stałego pobytu nie należy kierować się wyłącznie oświadczeniami osoby zainteresowanej. Konieczne jest też uwzględnienie okoliczności zewnętrznych mogących świadczyć o tym, że dana osoba rzeczywiście zamierza stale przebywać w tej miejscowości.

2. Nie sposób ustalić pewnego, obiektywnego (np. czasowego) miernika stałego pobytu, co oznacza, że każdy przypadek wymaga indywidualnej oceny. Ta ocena winna być dokonywana w oparciu o okoliczności ustalone w sposób nie budzący wątpliwości i znajdujące potwierdzenie w zebranych dowodach, co do których radny miał możliwość wypowiedzenia się jeszcze przed podjęciem uchwały.

3. Przynależność do wspólnoty samorządowej powstaje ex lege z chwilą zamieszkania na terenie określonej jednostki samorządu terytorialnego, bez względu na dopełnienie obowiązku meldunkowego. Uprawnienia do głosowania w wyborach samorządowych nie należy bowiem wiązać z dokonaniem czynności materialno-technicznej, jaką jest zameldowanie. Instytucja zameldowania ma charakter wyłącznie ewidencyjno-porządkowy.

W świetle wyżej przytoczonych faktów i przywołanego orzecznictwa sądów nie ulega żadnej wątpliwości że p.Wojciech Błachowicz w miejscowości [REDAKTOWANE] skupia całą swoją aktywność życiową, związaną z pracą czy rodziną.

Zgodnie z art. 383 §1 pkt 2 ustawy z 05.01.2011 r. - Kodeks wyborczy (Dz.U.2022.1277 t.j.) jedną z przyczyn wygaśnięcia mandatu radnego jest brak prawa wybieralności w dniu wyborów. W takim przypadku rada gminy zobowiązana jest do podjęcia uchwały stwierdzającej wygaśnięcie mandatu. Dał temu wyraz Naczelny Sąd Administracyjny w wyroku z 19 maja 2016 r., II OSK 689/16(LEX nr 2083586). Po pierwsze, NSA podkreślił, że "instytucja zameldowania ma charakter wyłącznie ewidencyjno-porządkowy i nie można utożsamiać miejsca zamieszkania z miejscem zameldowania na pobyt stały, z czynnością zameldowania nie wiąże się bowiem nabycie jakichkolwiek praw i obowiązków". Po drugie, w ocenie NSA w kontekście oceny posiadania prawa wyborczego, nie ma także znaczenia rozstrzygającego wpis do rejestru wyborców ani też miejsce opłacania podatków. W postępowaniu w sprawie wygaśnięcia mandatu radnego można - w ocenie NSA - kwestię miejsca zamieszkania oceniać również za pomocą innych dowodów: "gdy okoliczności sprawy pozwolą przeciętnemu obserwatorowi na sformułowanie wniosku, że określona miejscowość jest aktualnie głównym miejscem, w którym skupia się działalność osoby fizycznej, w którym jest jej centrum życiowe". Dlatego "ustalenie miejsca zamieszkania na potrzeby oceny posiadania (lub nie) prawa wybieralności w dniu wyborów przez radnego nie może opierać się na zaszłościach ani na zamiarach, których zrealizowanie nastąpić może w niedającym się określić czasie" (wyrok NSA z 19maja 2016 r., II OSK 689/16). Mając na uwadze zaistnienie w przypadku radnego Wojciecha Błachowicza przesłanki braku prawa wybieralności w dniu wyborów, Rada Miejska w Przemyślu zobowiązana jest

do podjęcia uchwały stwierdzającej wygaśnięcie mandatu. Przepis art. 383 § 1 pkt 2 k.w. "normujący wygaszenie mandatu radnego jest przepisem o charakterze bezwzględny" (wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gliwicach z 10 czerwca 2016 r., IV SA/GI 343/16, LEX nr 2078936). W tym stanie rzeczy istotne jest także stanowisko wyrażone w wyroku: II OSK 689/16, Stwierdzenie wygaśnięcia mandatu radnego ze względu na nieposiadanie prawa wybieralności w dniu wyborów. Ustalenie miejsca zamieszkania w związku z oceną posiadania prawa wybieralności w dniu wyborów. - Wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego LEX nr 2083586 - wyrok z dnia 19 maja 2016 r.

1. Instytucja zameldowania ma charakter wyłącznie ewidencyjno-porządkowy i nie można utożsamiać miejsca zamieszkania z miejscem zameldowania na pobyt stały, z czynnością zameldowania nie wiąże się bowiem nabycie jakichkolwiek praw i obowiązków.

2. Nie ma także znaczenia rozstrzygającego, w kontekście oceny posiadania prawa wyborczego, wpis do rejestru wyborców ani też miejsce opłacania podatków. W postępowaniu w sprawie wygaśnięcia mandatu radnego można bowiem kwestię miejsca zamieszkania oceniać także za pomocą innych dowodów.

3. O zamieszkiwaniu w jakiejś miejscowości można mówić wówczas, gdy okoliczności sprawy pozwolą przeciętnemu obserwatorowi na sformułowanie wniosku, że określona miejscowość jest aktualnie głównym miejscem, w którym skupia się działalność osoby fizycznej, w którym jest jej centrum życiowe.

4. Ustalenie miejsca zamieszkania na potrzeby oceny posiadania (lub nie) prawa wybieralności w dniu wyborów przez radnego nie może opierać się na zaszczytach ani na zamiarach, których zrealizowanie nastąpić może w niedającym się określić czasie.

Język
Egraryjusz
Mucy
Janusz
Monika
Berzle